

Vergaderjaar 2023–2024

28 165

Deelnemingenbeleid Rijksoverheid

36 487

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2024 (Eerste incidentele suppletoire begroting inzake lening TenneT)

AN¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 mei 2024

Met deze brief informeer ik u, mede namens de Minister voor Klimaat en Energie, over de meest recente inschatting van de kapitaalbehoefte van TenneT en de stand van zaken van de verkoop van TenneT Duitsland.

Kapitaalbehoefte

Om de leveringszekerheid te borgen en de energietransitie mogelijk te maken investeert TenneT in het hoogspanningsnet in Nederland en Duitsland. Deze investeringen verdient TenneT op de lange termijn terug via de gereguleerde tarieven. Op de korte termijn moet TenneT de investeringen voorfinancieren. Voor een deel kan deze financieringsbehoefte ingevuld worden met vreemd vermogen, waaronder de lening van de Nederlandse staat. Om een solide kredietwaardigheid te behouden heeft TenneT ook eigen vermogen nodig. Volgens de laatste inschattingen bedraagt de eigenvermogensbehoefte (kapitaalbehoefte) tot en met 2030 voor TenneT Nederland tot ca. € 13 miljard en voor TenneT Duitsland tot ca. € 18 miljard.

Verkoop van TenneT Duitsland aan de Duitse staat

De volledige verkoop van TenneT Duitsland aan de Duitse staat biedt, vanuit het perspectief van de Nederlandse staat, een structurele oplossing voor de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland. Ook is in de begroting een terugontvangst van TenneT van € 1,6 miljard opgenomen. Dit betreft het kapitaal dat vorig jaar in TenneT gestort is en dat de overheid bij verkoop terugontvangt. Tot slot zou de opbrengst deels voor de kapitaalbehoefte van TenneT Nederland kunnen worden aangewend.

¹ De letter AN hebben alleen betrekking op 28 165.

Over de verkoop van TenneT Duitsland vinden al meer dan een jaar lang intensieve onderhandelingen plaats tussen TenneT en de Kredietanstalt für Wiederaufbau (KfW). Als aandeelhouder ben ik nauw betrokken bij deze onderhandelingen; er zijn hierover op alle politieke niveaus gesprekken gevoerd tussen de Nederlandse en de Duitse staat. Helaas is er nog geen akkoord bereikt en duren de onderhandelingen langer dan ik had gehoopt. De belangrijkste reden hiervoor is de begrotingsproblematiek in Duitsland. De Duitse staat rondt de begrotingsbesprekingen voor 2025 omstreeks 1 juli 2024 af. Voor die datum dient overeenstemming te zijn bereikt over een overtuigende en marktconforme prijs die past binnen de Duitse begrotingsregels. Echter, inherent aan een onderhandeling is er ook een risico dat het niet lukt om tot een akkoord te komen.

Alternatieven

Gegeven de grote investeringsagenda waar TenneT voor staat en omdat de verkoop van TenneT Duitsland aan de Duitse staat nog niet is geslaagd, achten TenneT en ik het prudent om in een parallel spoor alternatieven voor het structureel invullen van de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland uit te werken.

Samen met TenneT zal ik de verschillende opties verkennen, evalueren en voorbereiden, zonder daarbij onomkeerbare stappen te nemen. Zo zal ik onderzoeken of en zo ja onder welke voorwaarden de Nederlandse staat zelf in de kapitaalbehoefte kan voorzien en zal TenneT concrete opties voor een (gedeeltelijke) private verkoop of beursgang van TenneT Duitsland voorbereiden.

De verstrekte aandeelhouderslening van € 25 miljard blijft van kracht. De manier waarop met deze lening wordt omgegaan zal een onderdeel zijn van de evaluatie van de verschillende alternatieven. Mocht de volledige verkoop van TenneT Duitsland niet doorgaan dan zal een keuze moeten worden gemaakt over (1) een oplossing voor de korte termijn financieringsbehoefte van TenneT ter overbrugging van de periode totdat een eventueel alternatief is geïmplementeerd en (2) een structurele oplossing voor de kapitaalbehoefte.

Ik verwacht hier nog voor het zomerreces bij uw Kamer op terug te komen. Uiteraard blijf ik mij de komende tijd inzetten voor een succesvolle verkoop van TenneT Duitsland aan de Duitse staat.

De Minister van Financiën,
S.P.R.A. van Weyenberg